

GDPR – ochrana osobních údajů

21.3.2018

Obecné nařízení (GDPR)

Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů

- účinné od 25. května 2018

<http://www.privacy-regulation.eu/cs/index.htm>

Jelikož obecné nařízení stanovuje práva a povinnosti při zpracování osobních údajů, v tomto rozsahu zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů nahrazuje. Práva a povinnosti v současném zákoně o ochraně osobních údajů budou nahrazeny právy a povinnostmi přímo vyplývajícími z obecného nařízení. Zákon o ochraně osobních údajů bude účinností adaptačního zákona zrušen. Bude ještě přijat prováděcí zákon pro dílčí záležitosti - pravděpodobně ponese název zákon o zpracování osobních údajů.

Změny

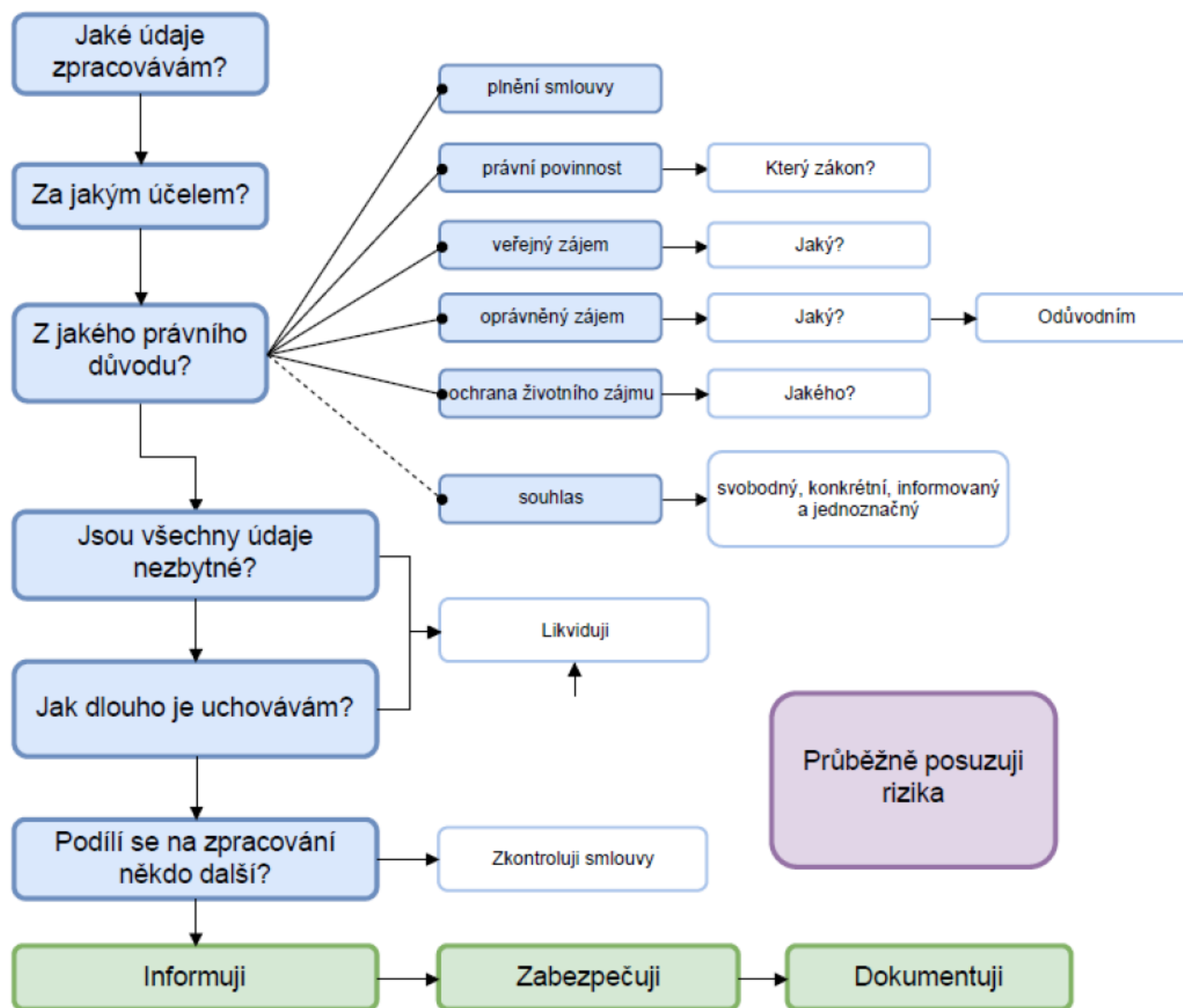
- V rovině procesní – změna kultury nakládání s osobními údaji
- Změny zpracování osobních údajů v informačních systémech
- Příručka pro knihovny: http://ipk.nkp.cz/legislativa/01_LegPod/ochrana-osobnich-udaju/ochrana-osobnich-udaju-prirucka-pro-knihovny
- Definuje základní pojmy – osobní údaj, správce, zpracovatel,
- Práce s údaji v elektronickém prostředí
- Vzorová řešení

Důležité definice

- **Osobní údaj (OÚ)** – jakákoliv informace, která se týká konkrétního člověka (nejen identifikační, ale i číslo čten. průkazu, historie výpůjček, výše dluhu)
- **Subjekt údajů** – člověk, o jehož údaje se jedná (čtenář, uživatel, zaměstnanec)
- **Správce OÚ** – ten, kdo určuje účel a prostředky konkrétního zpracování takže PROVOZOVATEL (příslušný právní subjekt, pod který knihovna spadá -obecní úřad, zapsaný ústav, kulturní dům)
- **Zpracovatel OÚ** – ten, kdo pro knihovnu s OÚ nějak nakládá, nikoliv její zaměstnanec. Typicky jde o poskytovatele automatizovaného knihovního systému, může to být i společnost, která poskytuje cloudové služby

Postupy:

- Zjistit u zřizovatele, jak s knihovnou počítá se zabezpečením osobních údajů podle Nařízení
- Knihovna si udělá vlastní přehled o všech zpracováních osobních údajů (v papírovém i v digitálním prostoru)
- Jaké a čí osobní údaje - čtenářů, zaměstnanců, autorů, smluvních partnerů ...
- Za jakým účelem je zpracovává, z jakých důvodů
- Jak s nimi nakládá
- Vytvoření zásad, vnitřního předpisu o nakládání s osobními údaji - vzor vnitropodniková směrnice o ochraně osobních údajů
- http://ipk.nkp.cz/docs/gdpr/GDPR_vnitri_predpis.docx

Zabezpečení osobních údajů:

- Na pracovišti – přihlášky musí být zamčené, průkazky nemají ležet volně na pultě, rezervované knihy s jménem čtenáře umístit, tak aby jiní čtenáři neviděli na jména, kontakty, smlouvy, dohody s autory zamčeny
- v PC systémech:
 - v knihovních systémech – Clavius, REKS, on-line katalogy, webové stránky
 - v PC obecně – maily, soubory, přístupy na počítač, paměťová média - flashky, přílohy by měly být šifrované, pokud obsahují osobní údaje

Osobní údaje a knihovní řád, přihlášky

- Knihovny mají starší knihovní řády - nové nebo vytvořit dodatek s odkazem na zpracování osobních údajů podle Nařízení
- Přihlášky čtenářů – přihláška je smlouvou, musí v ní být odkaz na knihovní řád a formulaci - knihovna zpracovává osobní údaje v rozsahu a souladu s knihovním řádem
- označení identifikačních (povinných) a nepovinných (maily, telefon) údajů
- souhlas se zpracováním musí být poskytnut jednoznačně, např. možností aktivního zaškrtnutí

Osobní údaje a knihovní systémy

- Uzavření nových smlouvy o zajištění OÚ při automatizovaném zpracování mezi zpracovatelem (firma Lanius) a zřizovatelem (obcí) – knihovny s AKS Clavius
- U AKS Clavius REKS - mezi zřizovatel (obec) a MěK (Město Hodonín)
- Servisní technik pan Krošlák – se zřizovateli – u AKS Clavius i AKS Clavius REKS

- Návrhy smluv:
- smlouva o ochraně osobních údajů (firma Lanius) - <http://www.lanius.cz/>
- vzor smluvní doložky se zpracovateli osobních údajů - http://ipk.nkp.cz/docs/gdpr/GDPR_Vzor_smluvni_dolozky.docx

Zabezpečení on-line katalogů a webových stránek

- Přejechod webových stránek na zabezpečení https// - zajišťuje u šablony webk.cz sama šablona – během května přejde na nový server a převede ZDARMA pomocí certifikační autority Lets Encrypt na zabezpečenou šablonu
- Šablona Knihovny.cz

- Zabezpečení on-line katalogů:
- V dubnu Lanius provede update, ve kterém připraví systém na šifrování údajů pro AKS Clavius – knihovny musí mít zaplacený update na 2018
- Možnosti provedení zabezpečení:
 - 1) zařídí obec(zřizovatel) přes provozovatele obecních webových stránek – zřídí doménu 2. stupně, na které bude on-line katalog fungovat
 - 2) domluva s technikem panem Krošlákem – nabídne možnosti a řešení jenda685@seznam.cz, tel. 777 667 557

Rizika a opatření při zpracování osobních údajů v knihovnách

Riziko	Příklad opatření
neoprávněný přístup k údajům	<ul style="list-style-type: none">•systém uživatelských práv omezující přístup k OÚ –větší knihovny nastavení hesla pro každou osobu, která pracuje se systémem•silná hesla(nejlépe kombinace písmen a čísel)•šifrovaná komunikace (pro zasílání důležitých příloh s OÚ mailem)•zamknutí obrazovky při odchodu od PC•informace poskytnout jen osobám, kterých se týkají (ověření identity)

Akce v knihovnách

- Fotografování – na začátku akce upozornit, že se bude fotit
- nepřidá se k fotce jméno, je to obecná úprava podle občanského zákoníku
- akce se školou – zeptat se učitelky, jestli mají souhlas focením dětí, při použití na propagaci mít souhlas rodiče
- akce s přihláškou - nechat zaškrtnout souhlas s fotografováním a zveřejněním

Práva subjektů údajů

- Informování o zpracování údajů
- Jak informovat – v knihovním řádu, web knihovny, leták
- Které údaje, k čemu je knihovna potřebuje, jak dlouho je uchovává
- Kontakt, kam se může ohledně svých osobních údajů obrátit
- Možnost opravy, výmazu, právo na přenos - možnost vypracování seznamu veškerých zpracovávaných údajů o subjektu (do měsíce) ve strojově čitelném formátu

Povinnosti provozovatele

- Při porušení zabezpečení osobních údajů je provozovatel povinen ohlásit Úřadu pro ochranu osobních údajů do 72 hodin od okamžiku, kdy se o něm dozvěděl

Různé

- Knihovníci nám musí dát souhlas se zveřejněním jejich soukromého telefonního čísla a emailové adresy

